



صورتجلسه کمیسیون تجارت  
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۶

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۰/۰۶

شماره جلسه:

رئیس جلسه: آقایان روشک ..... دبیر جلسه: آقایان عزیزی ..... ساعت شروع ۱۲:۰۰ ..... ساعت خاتمه: ۱۴:۰۰

### دستور کار جلسه:

- ✓ بررسی رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان
- ✓ راه کارهای توسعه صادرات به افغانستان
- ✓ بررسی وضعیت همکاری اقتصادی با تاجیکستان

جلسه کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۶ در محل ساختمان مرکزی اتاق بازرگانی و با حضور، معاون محترم هماهنگی اقتصادی استانداری خراسان رضوی، مهمانان مدعو و اعضای منتخب کمیسیون مذکور برگزار گردید.

### ✓ روشک، رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی مشهد

- بازار مطلوبی در منطقه آسیای میانه و در مجموع کشورهای همسایه ایران فراهم است اما بالفعل سازی ظرفیت این بخش، تنها در گرو حمایت از صادرات و صادرکنندگان و تسهیل گری حداکثری می باشد. قطعاً یکی از راهکارهای بهره گیری حداکثری از این ظرفیت، حرکت به سمت تجارت آزاد است. یک برنامه دقیق و جامع باید به نسبت بازارهای هدف و کالاهای وارداتی مورد نیاز تدوین شود و در راهبردهای اجرایی مورد اقدام قرار بگیرد.
- پس از سفر رئیس جمهور به تاجیکستان، نتایج مطلوبی برای تجارت استان حاصل شد. سفرهای تجاری رئیس جمهور به کشورهای همسایه، موجب رونق یافتن راه تجارت خراسان رضوی با کشورهایی همچون تاجیکستان و ترکمنستان شد. تلاش هایی نیز از سمت استانداری خراسان رضوی برای احیای ظرفیت های تجارت با افغانستان انجام گرفته که در خور تقدیر می باشد.
- طبیعتاً هر تلاش منتج به نتیجه برای جذب و رشد سرمایه گذاری خارجی در کشور، منوط به تسهیل گری و بهبود محیط کسب و کار و ضمانت امنیت برای سرمایه گذاری های صورت گرفته است. در این حوزه احتیاج به راهکاری هستیم تا هویت سرمایه گذاران و منابع سرمایه ای شان را امن نگه داریم.
- فعالان اقتصادی و صادرکنندگان از سیاست های متناقض در حوزه ارزی خسته شده اند و درخواست آن ها ثبات در سیاست گذاری ها و کمک به شکل گیری تجارت آزاد است. فعالان حوزه تجارت خارجی باید واردات و صادرات را با همان بهای ارزی انجام دهند که در بازار فراهم است و تنها اثبات نمایند که ارز به کشور وارد شده و دیگر نرخ آن نباید مهم تلقی شود.
- قطعاً حذف رانت های ارزی و تک نرخی شدن آن، مورد مطالبه فعالان اقتصادی نیز هست اما در این بزرگراه دشوار اقتصادی، حذف ارز ترجیحی به معنای شکل گیری اثرات تورمی جدی برای جامعه است و از این جهت دولت باید بسیار هوشیارانه و با برنامه ریزی در این حوزه اقدام کند.
- ارز واردات و صادرات باید به یک قیمت تعیین شود. بنده به عنوان رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی استان با صراحت بیان می کنم که ما تاکنون هیچ بهره ای از صندوق ضمانت صادرات در خراسان رضوی نداشته ایم.



تعداد صفحات: ۶  
تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۰/۰۶  
شماره جلسه:  
**اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی**  
**صورتجلسه کمیسیون تجارت**

رئیس جلسه: آقایان روشک ..... دبیر جلسه: آقایان عزیزی ..... ساعت شروع ۱۲:۰۰ ..... ساعت خاتمه: ۱۴:۰۰

- درخواست ما از نمایشگاه بین‌المللی این است که قبل از اخذ هر تصمیمی در خصوص مبلغ، هزینه و سایر موارد مربوط نمایشگاه، با اتحادیه صادرکنندگان و اتاق مشترک تاجیکستان هماهنگی لازم را داشته باشند. ما از تمام توان خود برای حمایت از برگزاری نمایشگاه به بهترین شکل ممکن استفاده خواهیم کرد.
- مشکلی که در ابعاد اقتصادی استان مطرح شده است، هیچ ارتباطی با مسئولان مرتبط در استان ندارد بلکه مشکل اصلی، بخش‌نامه‌هایی است که صادر می‌شود و ضرر زیادی به فعالیت‌های اقتصادی می‌زند.

✓ **کبیر، دبیر اجرایی اتاق مشهد**

- حدود ۵۰ تا ۶۰٪ صادرات استان به افغانستان است و بحث نقل و انتقالات ارزی نیز یکی از عمده‌ترین مسائلی است که در حال حاضر در ارتباط با تعاملات تجاری‌مان با این کشور، مطرح می‌باشد. تشکیل کمیته مشترک اقدام ارزی و کاهش تبادلات ارزی صادرکنندگان، ماحصل تعامل اتاق بازرگانی با نهادهای متولی همچون صمت، گمرک و شورای هماهنگی بانک‌ها بود. در این ساختار، بحث عدم ایفای تعهدات ارزی با نگاه تحلیلی بررسی می‌شود و در مجموع راهکارهای پیشنهادی احصاء می‌گردد و موضوع به سازمان توسعه تجارت منعکس می‌شود. از سال ۹۹ تا کنون ۲۶ جلسه برگزار شده که حاصل آن ۶۹ مصوبه رسیدگی شد.
- مسائل تعهدات ارزی بخش عمده آن ناشی از عدم آشنایی با ضوابط و مقررات بود. جهت آشنایی با موضوع دوره‌های وبیناری در سطح کشور توسط اتاق مشهد برگزار شد.
- در جلسات کمیته پیشنهادهایی مطرح شده است که از جمله آن، اصلاح ارزش‌گذاری و به‌روز رسانی مستمر ارزش گمرکی در قالب ایجاد و راه‌اندازی یک سامانه آنلاین، تغییر مهلت تعیین شده برای بحث بازگشت ارز، کاهش شکاف قیمتی ارز سنایی و نیمایی، تسهیل و افزودن رویه‌های جدید برای بازگشت ارز و... بوده‌اند.

✓ **اشرفی، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی**

- دولت سیزدهم همت جدی برای ساماندهی بحث ارز و تجارت خارجی داشته و سیاستگذاری‌های جدی در این رابطه انجام داده است. در ۸ ماه ابتدای سال نسبت به مدت مشابه، عرضه ارز نیمایی افزایش داشته است که جای تشکر از فعالان بخش خصوصی را دارد.
- در بحث افغانستان، هم استاندار سابق و هم استاندار کنونی سفرهایی به کابل و هرات داشته‌اند که طی این سفرها دو موضوع رفع موانع و مشکلات و ایجاد توافقات مطلوب مورد بررسی و پیگیری قرار گرفته است. همچنین انتصاب نماینده ویژه‌ای از جانب ایران در افغانستان، امر مفید و ارزنده‌ای بود که توسط رئیس جمهور صورت گرفت. در مورد صادرات ریالی نیز تصمیمات خوبی گرفته شده و راهکارهای اجرایی مطلوب در دست اجرا قرار دارند.
- یکی از سیاست‌هایی که دولت جدید در حال پیگیری آن است، دیپلماسی اقتصادی و توسعه مراودات تجاری می‌باشد که سفرهای اخیر رئیس محترم جمهوری به تاجیکستان و ترکمنستان خروجی‌های مفید و مطلوبی را برای کشور به ارمغان آورده است. در خصوص برگزاری نمایشگاه جمهوری اسلامی در تاجیکستان نیز باید از تمام ظرفیت‌های موجود و مشارکت تمامی بخش‌ها استفاده کنیم تا به بهترین نحو ممکن قادر به برگزاری نمایشگاه بشویم.



تعداد صفحات: ۶  
تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۰/۰۶  
شماره جلسه:  
**اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی**  
**صورتجلسه کمیسیون تجارت**

رئیس جلسه: آقایان روشک ..... دبیر جلسه: آقایان عزیزی ..... ساعت شروع ۱۲:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۴:۰۰

- استقرار نماینده بانک مرکزی که دارای قدرت اجرایی باشد، در استان یا در شرق کشور نیاز مهم و بزرگی است که این مسئله مطالبه مشترک بخش خصوصی و دولتی می‌باشد. مشکلات تعهد ارزی با تعزیرات نیاز به تفکیک و جدا سازی دارد. ما در این زمینه از تمام اختیارات استان جهت رفع این مسئله استفاده کرده‌ایم و تصمیمات خوبی در دست اقدام وجود دارد.

✓ **محمدعلی امیرفخریان، رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی**

- صادرات به افغانستان یکی از بزرگترین دغدغه‌های موجود در استان ما است. پرسنل افغانستانی خدمات فنی و مهندسی، کارگری و پزشکی را در خراسان رضوی انجام می‌دهند که این مسئله می‌تواند موجب خروج ارز نیز بشود. در ارتباط با صادرات ریالی به افغانستان، درخواست ما این است بحث روابط اقتصادی خراسان رضوی با این کشور با نگرش ویژه‌تری مورد بررسی قرار بگیرد. الزام بازگشت ارز از افغانستان موجب بروز مشکلات متعددی خواهد شد.
- تفاوت میان ارز نیمایی و سنائی نیز یکی دیگر از دغدغه‌های فعالان اقتصادی خراسان رضوی است. شماری از مشوق‌هایی که پیش‌تر برای بخش تجارت خارجی وجود داشت و ظرفیت‌هایی که در حوزه تهاتر کالا یا واردات در قبال صادرات فراهم شده بود، باید احیا شود و این موضوع می‌تواند برای فعالان حوزه تجارت خارجی، بسیار راهگشا باشد.
- یکی از مشکلات دیگری که باید برای آن چاره اندیشی شود، موضوع مرز نشینان، پیله‌وران و دارندگان کارت بازرگانی است. گمرک آمار بدهی ارزی مرز نشینان را به صورت تجمیعی ارائه می‌دهد و بدهی افرادی که دارای کارت بازرگانی هستند تفکیک نمی‌شود و این موجب می‌شود کارت بازرگانی تعدادی از بازرگانان به دلیل گوناگونی روش بازگشت ارز برای مرز نشینان و پیله‌وران، تعلیق بشود.

✓ **علی غفوری مقدم، معاون بازرگانی سازمان صنعت معدن و تجارت خراسان رضوی**

- از سال ۹۷ که مسئله رفع تعهدات ارزی مطرح شد، یکی از مسیرهایی که صادرکنندگان از طریق آن قادر به استفاده حداکثری از ظرفیت‌هایشان بودند، موضوع واردات در برابر صادرات بود. در خرداد ماه امسال نیز تمدید سامانه‌ای برای رفع تعهدات ارزی طی سال‌های ۹۸،۹۹ و تا انتهای شهریور ماه ۱۴۰۰ صورت گرفت. طی این تمدیدنامه ۱۴۰۰ تعرفه برای واردات در مقابل صادرات معاف از سابقه اعمال شد که این رویداد، اتفاق خوبی بود و موجب شد صادرکنندگان از معافیت سابقه استفاده کنند. این مسئله یکی از مواردی بود که به رفع تعهدات ارزی و فعالیت صادرکنندگان کمک ارزشمندی کرد که متأسفانه این مسیر هم از میان برداشته شد. بنا به نظر شخصی بنده، اعمال مجدد واردات در مقابل صادرات معاف از سابقه، کمک خوبی برای گسترش فعالیت‌های صادرکنندگان خواهد بود.
- افغانستان شریک اول تجاری ما در استان است و بیشترین سهم صادرات به افغانستان متعلق به خراسان رضوی است. باید بپذیریم که شرایط تجاری ما با افغانستان نسبت به دیگر کشورهای هدف، کاملاً متفاوت است و صادرکنندگان به افغانستان را در مخمصه قرار ندهند تا اندک فرصتی که برای حفظ روابط تجاری با این کشور داریم را از دست ندهیم. به دلیل اهمیت زیاد افغانستان برای خراسان رضوی و حفظ مراودات تجاری با این کشور خواستار پیگیری برای بسته ویژه رفع تعهدات ارزی جهت حفظ و گسترش تعاملات تجاری با این کشور هستیم.
- مدت زیادی است که درخواست استقرار نماینده بانک مرکزی در خراسان رضوی را داریم و این مسئله را همچنان تکرار می‌کنیم. زیرا صادرکنندگان استان با وقوع هر مشکل و اتفاقی ناچار به سفر به تهران هستند. لذا استقرار یک نماینده از بانک مرکزی اهمیت زیادی در تسریع و تسهیل امور صادراتی در خراسان رضوی خواهد داشت.



تعداد صفحات: ۶  
تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۰/۰۶  
شماره جلسه:  
**صور تجلسه کمیسیون تجارت**  
**اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی**

رئیس جلسه: آقایان روشک ..... دبیر جلسه: آقایان عزیزی ..... ساعت شروع ۱۲:۰۰ ..... ساعت خاتمه: ۱۴:۰۰

خراسان رضوی دارای ظرفیت و فرصتی به نام مرزنشینان است که این مسئله در حوزه مسائل تنظیم بازار کمک شایانی خواهد کرد. امیدواریم توجه کافی در این زمینه صورت بگیرد و این اختیار به استان‌ها داده شود تا لیست اقلام مورد نیاز مرزنشینان را تهیه کرده و در این خصوص تصمیم‌گیری کنند.

✓ **هادی نبی‌زاده، رئیس اتاق مشترک ایران و افغانستان (شعبه مشهد)**

حدود ۸۳ درصد از صادرات ما مرتبط به حوزه پتروشیمی است که از ظرفیت داخلی در این حوزه استفاده می‌شود. حدود ۱۷ درصد باقی مانده نیز به بخش خصوصی ربط دارد که ارزش افزوده و اشتغال‌زایی نیز از جانب همین بخش سرچشمه می‌گیرد اما متأسفانه با تصمیم‌گیری‌های نادرست، فشار سنگین و مضاعفی به بخش خصوصی وارد می‌شود. بنده نیز به موضوع تعهد ارزی و تبدیل ریال به دلار به شدت معترض هستم و اعتقاد دارم که اگر نگرانی‌ای بابت برندهایمان در کشورهای هدف وجود نداشت، با سنگ‌اندازی‌های موجود قادر به ادامه فعالیت در حوزه صادرات نبودیم.

✓ **مهدی میرزا محمدی، مدیر امور بین‌الملل بانک شهر**

سال ۹۷ و طی فشار اقتصادی که رئیس جمهور وقت ایالات متحده آمریکا به کشور ما وارد کرد، صادرات کشور به شدت مختل شد. طی آن سال، ۵ بانک کشور ماموریتی برعهده گرفتند تا در مواردی مثل تحریم‌شکنی و وصول وجوه ناشی از شرکت‌های بزرگ اقدام کنند. بانک شهر نیز به این رسالت پیوست و طی یک‌سال و نیم گذشته، بالغ بر ۱۲.۵ میلیارد یورو معادل ۱۵ میلیارد دلار وجوه شرکت‌های بزرگ صادراتی کشور را وصول کرد.

علت عمده ورود ریال در صادرات به کشورهای همسایه مثل افغانستان و عراق، عدم شرایط دریافت ارز در این کشورها است. بنابراین به بانک‌ها ماموریت داده شد که امکانات را برای دریافت ارز از کشور افغانستان مهیا کنند که در حال حاضر نیز قادر به انجام این موضوع هستیم.

✓ **حسین محمدیان، نائب رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی**

بنای رفع تعهد ارزی از همان ابتدا اشتباه بوده است و اجرای این مسئله بر صادرکنندگان فشار هنگفتی را وارد کرد. جای تأسف دارد که صدای ما صادرکنندگان و فعالان حوزه‌های تجاری تحت هیچ‌عنوان به گوش کسانی که در این زمینه به وضع قوانین می‌پردازند، نمی‌رسد و این افراد تسلط کاملی به صادرات و مشکلات این حوزه ندارند.

مسئله تعهد ارزی خصوصاً در ارتباط با تعاملات اقتصادی با افغانستان به هیچ وجه قابل قبول نیست. صادرات به افغانستان به صورت کاملاً ریالی انجام می‌شود و امکان صادرات با این کشور از طریق ارز وجود ندارد. در حال حاضر ۶۰ درصد از مردم هرات با ریال به تبادل کالا می‌پردازند و بخش اعظمی از تاجران افغان در ایران به فعالیت‌های اقتصادی می‌پردازند.

طی هفت‌ماه ابتدای سال جاری، صادرات ما به افغانستان از لحاظ ارزشی ۴۹ درصد و از لحاظ وزنی ۳۶ درصد کاهش پیدا کرده‌است. بخش عمده صادرات خراسان رضوی به افغانستان انجام می‌گیرد و صدای اعتراض صادرکنندگان و فعالان این حوزه باید به گوش مسئولان مرتبط برسد و به چاره‌اندیشی بپردازند.



تعداد صفحات: ۶  
تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۰/۰۶  
شماره جلسه:  
**اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی**  
**صور تجلسه کمیسیون تجارت**

رئیس جلسه: آقایان روشنگر ..... دبیر جلسه: آقایان عزیزی ..... ساعت شروع ۱۲:۰۰ ..... ساعت خاتمه: ۱۴:۰۰

اجرای تعهد ارزی موجب رونق یافتن وضعیت اقتصادی صرافان و نابودی صادرکنندگان خواهد شد. بنا به نظر بنده اجرای تعهد ارزی هرچه زودتر باید لغو شود و گرنه شاهد نابودی و افت شدید فعالیت صادرکنندگان خواهیم بود.

✓ **حیدر ساکن برجی، مدیرعامل شرکت صداقت یاران طوس**

از سال‌های گذشته تا کنون، دغدغه تبدیل ریال به دلار در افغانستان همچنان باقی است. تعهد ارزی در واقع اجحافی است که در حق صادرکنندگان می‌شود و امیدواریم در این زمینه شاهد اصلاح و بازنگری باشیم. اجرای تعهد ارزی باعث ایجاد اشتغال‌زایی کاذب و بی‌ربطی است که سود آن تنها به جیب صرافان می‌رود و هیچ تأثیر مطلوبی در صادرات و روابط تجاری‌مان نخواهد داشت. عمده فعالیت بنده صادرات محصولات کشاورزی است و در این زمینه به نمایندگی از تمام افرادی که به صادرات میوه‌وتره‌بار می‌پردازند، خواستار این هستیم که حداقل برای زمان صادرات و برگشت ارز به مدت یک سال به فعالان این حوزه زمان بدهند.

✓ **محمود کیانی، مدیرعامل شرکت کیان طوس**

در صادرات با روسیه مشکلات متعددی برای صادرکنندگان به وجود می‌آید که نتیجه دستورالعمل‌های متغیر بانک مرکزی در خصوص استفاده از ارز نیمایی یا سنائی است. صادرات باید شفاف و واقعی باشد اما متأسفانه با شرایط پیش آمده کنونی و اجرای تعهد ارزی، صادرات تنها به ضرر صادرکننده و به نفع واردکننده خواهد بود. متأسفانه بسیاری از تغییراتی که در دستورالعمل‌های بانک مرکزی ایجاد می‌شود حتی به صادرکنندگان اعلام نمی‌شود.

✓ **محسن پورقاسمی، دبیر اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی استان**

سهم ایران از صادرات خدمات فنی و مهندسی جهان، بسیار کمتر از ظرفیت‌های آن است و این درحالی است که موقعیت مکانی کشور در شرایطی قرار دارد که قادر به برطرف کردن بخش اعظمی از نیاز خدمات فنی و مهندسی مناطق اطراف می‌باشد. بانک مرکزی اشراف کاملی به صادرات خدمات فنی و مهندسی ندارد و وضع قانون رفع تعهد ارز ۱۰ درصدی نیز ظلم بزرگی به صادرات و خصوصاً بخش خدمات فنی و مهندسی محسوب می‌شود. خواهشمندیم در خصوص صادرات خدمات فنی و مهندسی نگاه ویژه‌ای صورت بگیرد زیرا صادرات این قبیل از خدمات با صادرات کالاها تفاوت زیادی دارد.

✓ **حمید صفایی نیکو، دبیر کمیسیون هماهنگی بانک‌های استان**

بانک‌ها فقط اجرا کننده دستورالعمل‌های بانک‌های مرکزی هستند. جای سوال دارد که چرا دستورالعمل‌های بانک مرکزی روز به روز در حال تغییر است. چرا که این موضوع موجب پیدایش چالش‌های بزرگی برای صادرکنندگان می‌شود. در حال حاضر صادرکنندگان با متغیر بودن دستورالعمل‌های بانک مرکزی دچار سردرگمی شده‌اند و اعتراضات عمده آن‌ها نیز به سمت بانک‌ها قرار می‌گیرد. این درحالی است که بانک‌ها صرفاً مجری دستورات بانک مرکزی هستند و نقشی در سردرگمی ایجاد شده برای صادرکنندگان ندارند.



صور تجلسه کمیسیون تجارت  
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۶

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۰/۰۶

شماره جلسه:

رئیس جلسه: آقایان روشک دبیر جلسه: آقایان عزیزی ساعت شروع ۱۲:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۴:۰۰

✓ **قدمیاری، معاون برنامه ریزی نمایشگاه بین المللی مشهد**

- نمایشگاه بین المللی مشهد طی سنوات مختلفی، نمایشگاه های اختصاصی خود را در این کشور همسایه برگزار کرده است. آخرین نمایشگاه برگزار شده پس از ۸ سال وقفه، با رایزنی های گسترده و با توجه به شرایط تحریم و نوسانات ارزی، به منظور گسترش روابط تجاری، اقتصادی و شناسایی بازار هدف، میان ایران و تاجیکستان در سال ۹۸ برگزار شد و امیدواریم امسال نیز اتفاقات شاخص و دستاورد ارزشمند از این نمایشگاه و تعاملات اقتصادی دو کشور، حاصل آید. این نمایشگاه مقرر است که با حضور واحدهای تولیدی و خدماتی در سطح کشور از تاریخ ۷ لغایت ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۰ در تاجیکستان برپا شود.

**مصوبات:**

- مقرر شد نقطه نظرات و پیشنهادات کمیسیون پیرامون تعهدات ارزی صادرکنندگان، طی نامه ای به استانداری و نماینده سیستم بانکی کشور منعکس گردد.

**حاضرین جلسه:**

آقایان: روشک، کبیر، اشرفی، میرزامحمدی، غفوری مقدم، حقیقی، امیرفخریان، مدبرنیا، پورمند، فرامرزی، جنتی، حبیبزاده، هدایتی، بیاتی، کیانی، نبی زاده، کوهستانی، خیاط، صفایی نیکو، شیردل، ساکن برجی، محمدیان، بازوبندی، قدمیاری، لعل، محمدی، عزیزی، حریری، فهیمی، حسامی، فلکی، صفار، هاشمی  
خانم ها: ثابت قدم، محمودی راد، عبدالهی، خاکی، فضیلت، میرصدراپی